

Yttrande
2023-12-12

(M, D, L, KD)

Yttrande angående - Motion av Jörgen Fogelklou (SD) om att Göteborgs Stad ska följa Sveriges rikes lag

I motionen föreslås att stadens anställda samt förtroendevalda i sitt arbete och i sina förtroendeuppdrag ska följa de lagar som riksdagen antar. Motionen har sin bakgrund i att kommunstyrelsen, den 20 september 2023, röstade igenom ett yrkande från S, V, MP och C om att stadens anställda inte förväntas lyda en eventuellt ny lagstiftning om utökat informationsutbyte.

Det är uppseendeväckande att partierna som står bakom beslutet väljer att uppmana till lagtrots, drar in stadens 55 000 anställda i ett politiskt spel och sprider desinformation om en utredning som från början initierades av den socialdemokratiska regeringen.

Givetvis ska staden följa de lagar som riksdagen antar och vi avser att följa upp frågan när lagstiftningen är färdigbehandlad på riksnivå. Mot bakgrund av detta kommer vi att yrka på att motionen ska anses besvarad.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-10-19

Ärendenummer SLK-2023-00832

Handläggare

Jakob Jendeby, Nora O'Dowd

Telefon: 031-368 00 07

E-post: jakob.jendeby@stadshuset.goteborg.se

Motion av Jörgen Fogelklou (SD) om att Göteborgs Stad ska följa Sveriges rikes lag

Motionen

Jörgen Fogelklou (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att stadens anställda samt förtroendevalda i stadens nämnder och bolag i sitt arbete och förtroendeuppdrag ska följa de lagar som Sveriges riksdag antar.

Motionären framhåller att kommunallagen styr kommuners och regioners verksamheter. Kommuner styrs också av andra lagar som socialtjänstlagen, skollagen och plan- och bygglagen med mera. Det kommunala självstyret är en princip som är inskriven i regeringsformen, en av grundlagarna.

Motionären menar vidare att kommunerna måste följa de ramar och lagar som riksdag och regering bestämt, men utöver det ger det kommunala självstyret kommunen rätt att fatta självständiga beslut och att ta ut skatt av invånarna för att kunna sköta sina uppgifter.

Motionären menar avslutningsvis att en kommun, nämnd eller bolag inte själva godtyckligt kan bestämma vilka lagar man som anställd eller förtroendevald ska följa.

Remissinstanser

Motionen har inte remitterats till några nämnder eller styrelser.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Stadsledningskontorets kommentar

I 1 kap. 1 § regeringsformen (RF) stadgas att all offentlig makt i Sverige utgår från folket. Det svenska folkstyret bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt. Den förverkligas genom ett representativt och parlamentariskt statsskick och genom kommunal självstyrelse.

Av regeringsformen framgår vidare att den offentliga makten utövas under lagarna. Den här principen omtalas ofta som lagbundenhetens princip eller legalitetsprincipen. Stadgandet ger uttryck åt principen att Sverige är en rättsstat och innebär att samtliga samhällsorgan är underkastade rättsordningens regler, dvs inte bara lagarna i rent teknisk bemärkelse och andra författningar utan även till exempel sedvanerätt såsom domstolspraxis.

I 13 kap. 1 § kommunallagen (KL) framgår att varje medlem av en kommun eller region har rätt att få lagligheten av kommunens eller regionens beslut prövad genom att överklaga beslutet till förvaltningsrätten. Förvaltningsrätten ska upphäva ett överklagat beslut om det inte har kommit till på lagligt sätt, beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen, det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Jonas Kinnander

Direktör Ärende och utredning

Eva Hessman

Stadsdirektör

Bilaga

Motionen

Handling 2023 nr 181

Motion av Jörgen Fogelklou (SD) om att Göteborgs Stad ska följa Sveriges rikes lag

Kommunallagen styr kommuners och regioners verksamheter. Kommuner styrs också av andra lagar som socialtjänstlagen, skollagen och plan- och bygglagen med mera.

Det kommunala självstyret är en princip som är inskriven i regeringsformen, en av grundlagarna. Kommunerna måste följa de ramar och lagar som riksdag och regering bestämt, men utöver det ger det kommunala självstyret kommunen rätt att:

Fatta självständiga beslut

Ta ut skatt av invånarna för att kunna sköta sina uppgifter.

En kommun, nämnd eller bolag kan alltså inte själva godtyckligt bestämma vilka lagar man som anställd eller förtroendevald ska följa.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Stadens anställda samt förtroendevalda i stadens nämnder och bolag skall i sitt arbete och förtroendeuppdrag följa de lagar som Sveriges riksdag antar.

Jörgen Fogelklou (SD)